

Představujeme katedry Fakulty pedagogické ZČU

V této rubrice Vám budeme postupně představovat jednotlivé katedry FPE. Vedle základních údajů o katedře vždy přineseme i rozhovor s její(m) vedoucí(m), v němž se budeme ptát na podrobnosti ze současného i minulého života katedry a zaměříme se i na její spolupráci s absolventy a na to, co může absolventům nabídnout a co od nich naopak očekává.

Katedra anglického jazyka - základní údaje

Vedoucí katedry	Mgr. Gabriela Klečková, Ph.D.
Tajemnice katedry	Mgr. Libuše Lišková, M.A.
Členové katedry	Mgr. Danuše Hurtová PhDr. Jarmila Petříková, Ph.D. PhDr. Magdaléna Potočňáková, Ph.D. doc. Justin Quinn, Ph.D. PhDr. Naděžda Stašková, Ph.D. Mgr. Andrew Tollet, M.Litt. Brad Vice, Ph.D. Eva Mrázová (sekretářka katedry)
Nabízené studijní programy	<ul style="list-style-type: none">• Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání (Bc.)• Učitelství anglického jazyka pro ZŠ (nav. Mgr.)• Učitelství anglického jazyka pro SŠ (nav. Mgr.)• Rozšiřující studium anglického jazyka pro učitele ZŠ i SŠ (celoživotní vzdělávání)• Učitelství anglického jazyka pro SŠ pro absolventy učitelství AJ pro 2. stupeň ZŠ (celoživotní vzdělávání)
Webové stránky	http://www.fpe.zcu.cz/kan
Kontaktní adresa	KAN FPE ZČU, Chodské náměstí 1, Plzeň

Půjdeme podle abecedy, a proto začínáme Katedrou anglického jazyka (KAN), v jejímž čele stojí **Mgr. Gabriela Klečková, Ph.D.** Ta absolvovala učitelství anglického jazyka na FPE v roce 1996, poté působila do roku 1998 jako učitelka na gymnáziu na Mikulášském náměstí v Plzni. V letech 1999 až 2004 studovala na univerzitě v Memphisu ve státě Tennessee (USA), kde v srpnu 2004 obhájila disertační práci na téma „Study of Inter-level Visual Design Elements in English Language Teaching (ELT) Texts“. Od roku 2005 působí na KAN, v roce 2010 se poté stala vedoucí této katedry. Její publikační činnost je zaměřena na efektivitu designu výukových materiálů a metodu CLIL. Je členkou několika profesních organizací a v současné době zastává post ve správní radě celosvětové profesní organizace TESOL International Association.

V rozhovoru s ní jsme se dotkli hned několika zajímavých témat týkajících se nejen této katedry, ale celé Fakulty pedagogické ZČU. Odpovídání na naše dotazy se účastnili i tajemnice katedry Mgr. Libuše Lišková, M.A. a její zástupkyně Mgr. Dana Hurtová.

Sama jste v minulosti na KAN studovala. Co se z vašeho pohledu změnilo od té doby v přípravě budoucích učitelů angličtiny na FPE?

Na KAN jsem studovala v 90. letech nedlouho poté, co katedra vznikla (byla založena v říjnu 1989) a v době, kdy procházela velkým rozvojem. Působilo na ni tehdy 17 učitelů, z nichž většina byli rodilí mluvčí pocházející z Velké Británie či USA, kteří zde působili především v rámci projektů různých mezinárodních neziskových organizací jako Fulbrightova či Sörösova nadace nebo díky Britské radě. I díky tomu byla katedra od začátku hodně otevřená novým myšlenkám, uplatňoval se zde anglosaský kolegiální přístup ke studentům. Tito učitelé rovněž přinesli na katedru potřebné materiální zabezpečení jako zahraniční literaturu apod. Postupně tito lidé odcházeli a bylo potřeba sehnat náhradu z řad kvalifikovaných českých vyučujících, kterých v té době byl velký nedostatek. To vedlo k určitým problémům s personálním zabezpečením nutným kvůli akreditacím. Tyto problémy se podařilo vyřešit v současné době na katedře působí 9 akademických pracovníků, z nichž většina je držitelé titulu Ph.D. Třetinu z nich tvoří rodilí mluvčí. Přes změny v personálním obsazení a ve struktuře studijních programů si katedra stále uchovává to, co pro ni bylo typické již v 90. letech, tj. otevřenost novým myšlenkám, maximální transparentnost a kolegiální přístup ke studentům.

Zmínila jste studijní programy nabízené katedrou? Jak se od té doby změnila jejich struktura?

Nejvýraznější změna ve studijních programech se konala v roce 2006, kdy tradiční magisterský program byl nahrazen tříletým studijním programem, obor Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání a navazujícím magisterským programem Učitelství anglického jazyka pro základní školy. Od roku 2007 pak i v rámci navazujícího magisterského studia nabízíme Učitelství anglického jazyka pro střední školy. Pro pamětníky jednooborové bakalářské studium angličtiny pro učitele základních škol je třeba zmínit, že stávající bakalářské studium je velmi odlišné od bakalářského studia v 90. letech a nejedná se o přípravu učitelů tak, jak tomu bylo v minulosti.

Jaké možnosti dalšího vzdělávání nabízíte učitelům anglického jazyka a jaké akce pro ně pořádáte?

Naše katedra se dlouhodobě zaměřuje na celoživotní vzdělávání, které je pro ni rovněž významným zdrojem příjmů. V současné době nabízíme rozšiřující studium anglického jazyka pro učitele ZŠ i SŠ, jež trvá 5 semestrů a je plně srovnatelné s absolvováním tohoto oboru v rámci prezenčního studia učitelství AJ. Absolventům učitelství anglického jazyka pro ZŠ nabízíme rozšíření jejich kvalifikace i na učitelství pro SŠ. Toto studium trvá 3 semestry. Podrobnosti lze najít na našich webových stránkách. Pro učitele pořádáme rovněž tradiční prakticky zaměřenou mezinárodní konferenci Ideas That Work, které se účastní přes 200 lidí, převážně učitelů anglického jazyka. S přípravou této konference stejně jako s dalšími aktivitami katedry nám pomáhají studenti i někteří naši absolventi, s nimiž udržujeme úzké kontakty.

Jaký je zájem o studium anglického jazyka a jak to vypadá s úrovní uchazečů?

Zájem o studium je tradičně velký, například v letošním roce se dostavilo k přijímacímu řízení na bakalářský studijní obor 320 uchazečů, z nichž podle směrných čísel fakulty budeme moci přijmout pouze 25. Úroveň je samozřejmě velmi různorodá, obecně platí, že v porovnání s 90. lety se snížil podíl uchazečů přicházejících z gymnázií a zvýšil podíl těch, kteří předtím studovali na různých středních odborných školách. U navazujícího studia je určitý problém to, že celkový výsledek přijímacích zkoušek závisí velmi významně i na druhém oboru uchazeče a tom, jaký je zájem o studium tohoto oboru. Často se stává, že jsou právě kvůli zvolené aprobaci přijati studenti se slabšími znalostmi z angličtiny, zatímco uchazeči, kteří u nás dosahují výborných výsledků, sítím přijímacího řízení nakonec vůbec neprojdou. To je samozřejmě z našeho pohledu určitý posun k horšímu vůči stavu z dob jednooborového studia, kdy jsme si mohli sami vybrat ty nejlepší z nejlepších.

Má pro studenty KAN dostatečnou nabídku zahraničních výměnných pobytů? Jaký je o tyto pobyty mezi současnými studenty zájem?

Díky spolupráci na různých projektech se nám podařilo zajistit dostatečné množství zahraničních pobytů na zahraničních univerzitách v rámci projektu Erasmus. Bohužel zájem studentů o tyto, pro jejich osobní rozvoj, velmi prospěšné pobyty není tak velký, jak bychom si představovali.

Kde vidíte příčiny tohoto malého zájmu?

Nezájem vyjet na delší dobu do zahraničí (pozn. pobyty v rámci Erasmu jsou v době trvání od 3 do 12 měsíců) je dán především více či méně pochopitelnými osobními důvody. Určitou roli ale hraje i uznávání předmětů z tohoto pobytu na domácí univerzitě. To se týká především předmětů z druhého oboru, který studenti mají v rámci své učitelské dvoukombinace, případně studentů Učitelství pro 1. stupeň. Přes určité zlepšení z poslední doby zde stále existují určité problémy, které zájemce odrážejí. Nabídka je ale široká a zájemce o zahraniční pobyt s odpovídající průpravou nemá na KAN žádný problém se na stáž do zahraničí dostat.

V současné době za sebou máte stěhování do nových prostor na Chodském náměstí. Jaké výhody a nevýhody zde spatřujete v porovnání s prostory v Jungmannově ulici, kde jste sídlili od roku 1993?

K výhodám určitě patří to, že se zde více setkáváme s kolegy z ostatních kateder a připadáme si tak víc jako součást fakulty. Ostatně určitá změna po těch letech není na škodu. Na druhé straně došlo k výraznému zmenšení prostor, jimiž katedra disponuje. Pokud sedí 6 akademických pracovníků v jedné místnosti, není to úplně vhodné prostředí ani pro vědeckou práci ani třeba pro konzultování kvalifikačních prací. Celkem přirozeně to vede k tomu, že pracovníci se snaží řešit většinu věcí mimo výuky či konzultací se studenty v klidu z domova.

Co je podle Vás v současné době pro KAN prioritní a jakým směrem by se katedra měla ubírat v dalších letech?

Ve strategii katedry na další období vidím několik významných bodů. Prioritou pro nás samozřejmě zůstává zajištění kvalitní přípravy budoucích učitelů anglického jazyka. V této oblasti se chceme zaměřit na provedení určitých reforem ve studijních plánech studijních oborů tak, aby odrážely aktuální trendy a potřeby. Neplánujeme usilovat o rozšíření nabídky studijních oborů (např. o doktorské studium), naši prioritou je věnovat maximální pozornost zajištění kvality stávajících oborů. Rovněž se chceme zaměřovat na další rozvoj v oblasti celoživotního vzdělávání a chtěli bychom rovněž pokračovat v realizaci aktivit pro současné učitele angličtiny jako je již výše zmíněná konference Ideas that Work. Konečně vidím potenciál katedry i ve spolupráci například s Národním ústavem vzdělávání, jejímž cílem je to, abychom se mohli aktivně podílet na tom, jakým směrem se bude ubírat výuka angličtiny na českých školách i příprava učitelů tohoto jazyka. Pracujeme rovněž na posílení vědeckovýzkumné činnosti katedry, na které se budou podílet pracovníci, kteří v této oblasti mají předpoklady.

Neobáváte se, že rostoucí tlak na kvantitu vědeckých výsledků (rozděluje se podle nich značná část finančních prostředků dostupných vysokým školám) může mít ve svém důsledku negativní vliv na kvalitu výuky?

Kvalita výuky zvláště jejího obsahu je úzce propojena s odborností daného vyučujícího. Publikační a jinou odbornou činnost považuji za nezbytné k rozvoji takové odbornosti, ale pouhé soustředění se na maximalizaci počtu RIV bodů považuji za limitující stejně jako celý RIV systém. Nepopírám jeho důležitou roli v českém vysokém školství, ale dle mého, profesionalita v oboru zahrnuje mnohem více než počet bodů v RIVu. Z toho důvodu kladu důraz na celkový profesní rozvoj akademických pracovníků.

Je nějaká věc, kterou byste ráda vzkázala absolventům Vaší katedry?

Myslím si, že hlavním pro absolventy nejen naší katedry, ale učitelství obecně, je uvědomit si, že studiem získali určité know-how, které je v případě, že bude dále rozvíjeno, dělá profesionály v oblasti

vzdělávání. To není vůbec málo. Být na sebe hrdý. Často se objevuje názor, že učit může v podstatě každý s odpovídající odbornou znalostí, a někteří absolventi učitelství tento názor sami, možná nevědomky, posilují, když říkají, že učitelská příprava jim v podstatě nic nepřinesla. To nepokládám za dobrý postoj, protože tím shazují nejen učitelství jako takové, ale ve svém důsledku i sami sebe. Samozřejmě to nic nemění na tom, že je třeba neustále pracovat ve spolupráci na zlepšování kvality přípravy budoucích učitelů a další vzdělávání stávajících učitelů. Na KAN se o to rozhodně snažíme.